

Bijlage F   Uitgangspunten onderzoek luchtkwaliteit

Inleiding

In deze bijlage worden de methodiek en uitgangspunten beschreven zoals deze zijn gehanteerd voor de luchtkwaliteit berekeningen voor VVEN.

Allereerst wordt globaal de gehanteerde methodiek beschreven, waarna vervolgens eerst voor de realisatie fase en daarna voor de gebruiksfase de bepaalde emissies worden beschreven.

Methodiek

Met de pc-applicatie Geomilieu versie 2.21, rekenhart KEMA Stacks+ versie 2013.1/PreSRM 1.3.0.3, zijn conform SRM 3 berekeningen uitgevoerd naar de bijdragen van zeeschepen in de geul, de sleepboten die ingezet worden om de extra (Panamax) schepen de haven in te slepen en de liggende (Panamax-)schepen in de haven. Tevens is een aantal andere initiatieven nabij de Eemshaven berekend, ter cumulatie en is de aanlegfase (inzet van baggerschepen) apart berekend.

Omdat het niet mogelijk is buiten Nederland te rekenen (voorgeschreven PreSRM is hier niet beschikbaar), zijn de modelleringen uitgevoerd binnen Groningen (ten zuiden van de Eemshaven). Waarna de resultaten zijn geprojecteerd na een verschuiving naar het noorden. Waarbij de ruwheid is bepaald in KEMA-Stacks van het studiegebied ten noorden van de Eemshaven. Deze ruwheid (Z0) bedraagt 0,04 m. Tevens is voor de berekeningen het meteo referentiepunt gehanteerd voor de Eemshaven (x: 251058 y:607743).

Anders dan een zeer klein effect van de achtergrondconcentraties op de omzetting van NO₂, heeft deze verschuiving geen effecten op de resultaten.

De berekeningen voor de aanlegfase zijn uitgevoerd voor het realisatiejaar 2018 (conform de memo '20-Me-04.02 Uitgangspunten scheepsbewegingen', ARCADIS, van 31 mei 2013).

De berekeningen voor de gebruiksfase zijn uitgevoerd voor één jaar na realisatie (2019).

Uitgangspunten

Aanlegfase

De aanlegfase is op te delen in een drietal verschillende emissies: Het winnen van zand, keileem en klei (hierna grond) door baggerschepen, het lossen van grond door baggerschepen en het varen van de baggerschepen.

In onderstaande sub-paragrafen wordt per type emissie de emissiebepaling weergegeven.

Winnen van grond

Conform de memo '20-Me-04.02 Uitgangspunten scheepsbewegingen', ARCADIS, van 31 mei 2013, zijn de baggerhoeveelheden aangehouden.

In totaal gaat het om een eenmalige hoeveelheid van circa 6363500 m³ te baggeren grond, dat in één jaar plaats vindt. Deze hoeveelheid is onderverdeeld naar 3 baggerschepen: Baggerschip12, Baggerschip3 en Baggerschip4.

Uitgaande van 0,34 l brandstof per m³ te winnen grond, zijn de benodigde liters brandstof bepaald. Vervolgens is op basis van een soortelijk massa van 0,832 kg/liter (dieselolie)brandstof het aantal kilogram brandstof bepaald. In onderstaande tabel zijn de bagger hoeveelheden, het aantal benodigde liters brandstof en kilogram brandstof per baggerschip weergegeven.

Tabel F.1: Te baggeren hoeveelheden grond en bijbehorend brandstofverbruik

	Hoeveelheid grond [m³]	Br[liter]andstof	B[kg]randstof
Baggerschip 12	3613528	1228600	1022195
Baggerschip 3	1705000	579700	482310
Baggerschip 4	1045000	355300	295610

Op basis van de emissiefactoren voor binnenvaart-vrachtovervoer conform CBS statline, zijn de emissies NO_x en PM₁₀ bepaald.

In onderstaande tabellen zijn deze emissiefactoren en de berekende emissies weergegeven.

Tabel F.2: Emissiefactoren per type brandstof, conform CBS statline

NO_x emissie [g/kg brandstof]	PM₁₀ emissie [g/kg brandstof]
43,4	1,4

Tabel F.3: Berekende jaarlijkse emissie voor het winnen van baggerspecie

	kg NO_x/jaar	kg PM₁₀/jaar
Baggerschip 12	44363	1431
Baggerschip 3	20932	675
Baggerschip 4	12829	414

Lossen van grond

Conform de memo '20-Me-04.02 Uitgangspunten scheepsbewegingen', ARCADIS, van 31 mei 2013, zijn de bagger hoeveelheden aangehouden. In totaal gaat het om een jaarlijkse hoeveelheid van 6804263 m³ te baggeren grond. Deze hoeveelheid is onderverdeeld naar 3 baggerschepen: Baggerschip12, Baggerschip3 en Baggerschip4.

Het grond wordt doormiddel van dumpen (onderlosser) verspreid. Uitgaande van 0,052 l brandstof per m³ te winnen grond, zijn de benodigde liters brandstof bepaald. Vervolgens is op basis van een soortelijk massa 0,832 kg/liter (dieselolie) brandstof het aantal kilogram brandstof bepaald. In Tabel 1 zijn de bagger hoeveelheden, het aantal benodigde liters brandstof en kilogram brandstof per baggerschip weergegeven.

Op basis van de emissiefactoren voor binnenvaart-vrachtovervoer conform CBS statline, zijn de emissies NO_x en PM₁₀ bepaald.

In Tabel F.4 zijn deze emissiefactoren weergegeven. In onderstaande tabel zijn de berekende emissies weergegeven.

Tabel F.4: Berekende jaarlijkse emissie voor het lossen van baggerspecie

	kg NO_x/jaar	kg PM₁₀/jaar
Baggerschip 12	6785	219
Baggerschip 3	3201	103
Baggerschip 4	1962	63

Varen van baggerschepen

Conform de memo '20-Me-04.02 Uitgangspunten scheepsbewegingen', ARCADIS, van 31 mei 2013, zijn het aantal bewegingen van de baggerschepen in een jaar aangehouden. Hierbij is onderscheid gemaakt in baggerschip12, baggerschip3 en baggerschip4.

Voor de emissies is uitgegaan van de emissies horende bij een binnenvaartschip met een capaciteit van circa 12.000 ton. Per keer wordt circa 5000 m³ bagger vervoerd. Nat zand heeft een soortelijk massa van ongeveer 1750 kg/m³. Dit levert

circa 9.000 ton aan bagger per keer.

De gehanteerde emissiefactoren zijn afkomstig uit 'STREAM International Freight 2011, CE Delft, juli 2011' en weergegeven in onderstaande tabel. Hierbij zijn de emissiefactoren geïnterpoleerd tussen 2009 en 2020 om te komen tot de emissiefactoren voor 2018 (jaar van realisatie).

Tabel F.5: Emissiefactoren binnenvaartschip 12.000 ton conform STREAM International Freight 2011

		2018
Capacity	Load capacity (tonne)	12000
TTW	MJ/ tkm	0.22
TTW emissions (g/tkm)	CO ₂	16
	SO ₂	0.0018
	PM _{2.5}	0.0067
	NO _x	0.20
	PM ₁₀	0,0081*

*Op basis van een verhouding van 0,8 van PM_{2,5}/PM₁₀ (worst case)

Conform de memo '20-Me-04.02 Uitgangspunten scheepsbewegingen', ARCADIS, van 31 mei 2013, zijn de vaarroutes van de baggerschepen gemodelleerd. Waarbij baggerschip12 over een lengte van 34,5 km, baggerschip3 over een lengte van 13 km en baggerschip4 over een lengte van 11 km is gemodelleerd. Waarbij per baggerschip de gemiddelde afstand per beweging, maal het aantal bewegingen is gemodelleerd over deze routes.

In onderstaande tabel zijn de bepaalde emissie weergegeven per route/baggerschip.

Tabel F.6: Gehanteerde emissies voor varende baggerschepen

	Afstand route [KM]	Gem. afstand per beweging	Aantal bewegingen	Emissie NO_x [g/jaar] voor hele route	Emissies PM₁₀ [g/jaar] voor hele route	Emissie PM_{2.5} [g/jaar]
Baggerschip 12	34,5	8	1445	27625750	1123195	935996
Baggerschip 3	13	12	682	19552320	794949	662458
Baggerschip 4	11	12	418	11983680	487227	406022

Nadat de geul is verdiept zal er sporadisch onderhoud uitgevoerd worden, waarbij wederom gebaggerd wordt. Dit zal plaatsvinden in de gebruiksfase. De vaarbewegingen van dit onderhoud zijn verwerkt in de scheepvaartbewegingen zoals gehanteerd bij het bepalen van de emissies voor de gebruiksfase.

Gebruiksfase

Varende zeeschepen in geul

Conform de memo '20-Me-04.02 Uitgangspunten scheepsbewegingen', ARCADIS, van 31 mei 2013, zijn het aantal bewegingen van zeeschepen per jaar aangehouden. Hierbij zijn de volgende jaren beschouwd: Autonoom 2019 en Plan 2019.

Bij het bepalen van de emissies is rekening gehouden met het schoner worden van zeeschepen op basis van IMO-eisen. Hiervoor is een correctie gehanteerd van 17,8% voor 2019.

Het aantal schepen is ingedeeld in GT klassen. Op basis van de verhouding bulk versus container schepen in de geul zijn de emissiefactoren gecorrigeerd. De gehanteerde emissiefactoren zijn afkomstig uit het 'EMS-protocol, Emissies door verbrandingsmotoren van varende en manoeuvrerende zeeschepen op het Nederlands grondgebied', 22 november 2003.

In onderstaande tabel zijn de gehanteerde (gecorrigeerde) emissiefactoren weergegeven.

Tabel F.7: Gehanteerde emissiefactoren, gecorrigeerd op basis van % bulk versus container in geul

GT klassen			
van	tot	NO _x	PM ₁₀
500	999	5.13E-04	4.21E-05
1000	1599	4.38E-04	2.41E-05
1600	9999	3.23E-04	2.79E-05
10000	29999	2.33E-04	2.09E-05
29999	59999	1.61E-04	1.49E-05
60000	99999	1.08E-04	1.04E-05
100000	999999	8.26E-05	7.60E-06

Per kilometersectie (70 t/m 111), conform memo '20-Me-04.02 Uitgangspunten scheepsbewegingen', ARCADIS, van 31 mei 2013, zijn intensiteiten bekend. Per kilometersectie is de totale emissie berekend per peiljaar.

Hierbij is op basis van de gemiddelde snelheden per kilometersectie de deellast bepaald op basis van 'Atmosferische depositie en effecten daarvan door scheepvaart-toename in verruimde vaarweg, Eemshaven-Noordzee', 6 april 2009, Royal Haskoning.

Op basis van 'EMS-protocol, Emissies door verbrandingsmotoren van varende en manoeuvrerende zeeschepen op het Nederlands grondgebied', 22 november 2003, is de correctie op de NO_x emissie toegepast op basis van het aangesproken vermogen.

In onderstaande tabel is per kilometersectie de gehanteerde snelheid, deellast, NO_x correctie en emissies NO_x en PM₁₀ weergegeven.

Tabel F.8: Gehanteerde snelheden en correcties per kilometersectie in geul

d [km]	x [m_RD]	y [m_RD]	Snelheid [km/h]	Deellast [%MCR]	Energie correctie	NO _x correctie
70	251220	608200	11,1	10	0,12	1,34
71	251371	609588	11,1	10	0,12	1,34
72	251457	610590	11,1	10	0,12	1,34
73	251156	611442	11,1	10	0,12	1,34
74	250443	612143	11,1	10	0,12	1,34
75	249729	612843	11,1	10	0,12	1,34
76	249016	613544	11,1	10	0,12	1,34
77	248276	614214	11,1	10	0,12	1,34
78	247485	614823	11,1	10	0,12	1,34
79	246674	615409	11,1	10	0,12	1,34
80	245864	615995	11,1	10	0,12	1,34

d [km]	x [m_RD]	y [m_RD]	Snelheid [km/h]	Deellast [%MCR]	Energie correctie	NO _x correctie
81	245054	616581	13,9	10	0,21	1,17
82	244244	617168	13,9	10	0,21	1,17
83	243434	617754	13,9	10	0,21	1,17
84	242623	618340	13,9	10	0,21	1,17
85	241813	618926	13,9	10	0,21	1,17
86	241003	619513	13,9	10	0,21	1,17
87	240193	620099	16,7	15	0,33	1,06
88	239382	620685	16,7	15	0,33	1,06
89	238572	621271	16,7	15	0,33	1,06
90	237762	621858	16,7	15	0,33	1,06
91	236952	622444	16,7	15	0,33	1,06
92	236142	623030	16,7	15	0,33	1,06
93	235331	623617	16,7	15	0,33	1,06
94	234521	624203	16,7	15	0,33	1,06
95	233711	624789	16,7	15	0,33	1,06
96	232901	625376	16,7	15	0,33	1,06
97	232043	625812	16,7	15	0,33	1,06
98	231027	625838	16,7	15	0,33	1,06
99	230027	625843	16,7	15	0,33	1,06
100	229027	625848	16,7	15	0,33	1,06
101	228027	625853	16,7	15	0,33	1,06
102	227027	625858	16,7	15	0,33	1,06
103	226027	625863	16,7	15	0,33	1,06
104	225027	625868	16,7	15	0,33	1,06
105	224027	625873	16,7	15	0,33	1,06
106	223027	625878	16,7	15	0,33	1,06
107	222027	625883	16,7	15	0,33	1,06
108	221026	625888	16,7	15	0,33	1,06
109	220026	625893	16,7	15	0,33	1,06
110	219026	625898	16,7	15	0,33	1,06
111	218026	625903	16,7	15	0,33	1,06

Tabel F.9: Gehanteerde emissies per kilometersectie in geul per peiljaar

d [km]	NO _x emissie per km-sectie [kg/jaar]		PM ₁₀ emissie per km-sectie [kg/jaar]	
	AO 2019	Plan 2019	AO 2019	Plan 2019
70	29	29	2	2
71	455	493	38	43
72	521	788	44	70
73	3332	3599	295	320
74	3502	3770	309	334
75	3514	3781	309	335
76	3520	3788	310	336
77	3521	3789	310	336

d [km]	NO _x emissie per km-sectie [kg/jaar]		PM ₁₀ emissie per km-sectie [kg/jaar]	
	AO 2019	Plan 2019	AO 2019	Plan 2019
78	3521	3789	310	336
79	3520	3788	310	336
80	3520	3787	310	336
81	5407	5815	475	514
82	5406	5814	475	514
83	5406	5813	475	514
84	5403	5811	475	514
85	5408	5816	475	514
86	5410	5818	475	515
87	7770	8353	681	738
88	7770	8353	681	738
89	7769	8352	681	737
90	7768	8351	681	737
91	7767	8350	681	737
92	7767	8350	681	737
93	7766	8349	681	737
94	7767	8349	681	737
95	7766	8349	681	737
96	7766	8348	681	737
97	7765	8348	681	737
98	7660	8243	674	730
99	7577	8159	667	724
100	7492	8075	661	717
101	7441	8023	657	713
102	7437	8020	657	713
103	7391	7974	653	709
104	7323	7906	647	703
105	7187	7766	636	692
106	6455	7033	571	627
107	6264	6843	554	610
108	5687	6266	503	559
109	5357	5940	473	530
110	5115	5698	455	511
111	4524	5107	402	459

Voor de modelleringen zijn per kilometersectie meerdere emissiepunten gehanteerd, waarbij de emissie per kilometersectie evenredig over deze punten zijn verdeeld.

Sleepboten in geul

Voor grote schepen worden sleepboten ingezet om deze de haven in te slepen. In de plansituatie zullen 117 extra Panamax-schepen per jaar de haven binnen gesleept worden.

Op basis van 'Atmosferische depositie en effecten daarvan door scheepvaarttoename in verruimde vaarweg, Eemshaven-Noordzee', 6 april 2009, Royal Haskoning, zijn emissies per Panamax-schip per bezoek per locatie aangehouden.

In onderstaande tabellen zijn de totale emissies per locatie weergegeven voor NO_x en PM10. In onderstaande afbeelding zijn deze locaties weergegeven. In groen in- en uitvaart 1 en in oranje in- en uitvaart 2.

Afbeelding F.1: Gemodelleerde vaarroutes sleepboten

Tabel F.10: Gehanteerde NO_x emissies sleepboten

Locatie sleepboten	Verblijftijd [min]	emissie NO _x [kg/hr]	emissie per bezoek [kg NO _x /bezoek]	aantal bezoeken	emissie per jaar [kg NO _x /jr]
Invaart 1	60	31.7	31.7	117	3709
Invaart 2	60	15.9	15.9	117	1860
Uitvaart 1	30	31.7	15.9	117	1860
Uitvaart 2	60	15.9	15.9	117	1860

Tabel F.11: gehanteerde PM₁₀ emissies sleepboten

Locatie sleepboten	verblijftijd [min]	emissie PM ₁₀ [kg/hr]	emissie per bezoek [kg PM ₁₀ /bezoek]	aantal bezoeken	emissie per jaar [kg PM ₁₀ /jr]
Invaart 1	60	1.0	1.0	117	118
Invaart 2	60	0.5	0.5	117	59
Uitvaart 1	30	1,0	0,5	117	59
Uitvaart 2	60	0.5	0.5	117	59

De totale emissies per locatie zijn evenredig verdeeld over de punten zoals weergegeven in bovenstaande afbeelding.

Stilliggende zeeschepen

In de plansituatie zullen 117 extra Panamax-schepen per jaar de haven binnen gesleept worden, waarna deze aan de kade stilliggen.

Voor de ligduren is aangesloten bij de ligduren zoals deze zijn opgenomen in het EMS-protocol Verbrandingsemissies door stilliggende zeeschepen in havens.

In onderstaande tabel zijn de gehanteerde emissiefactoren weergegeven, waarbij is uitgegaan van 50% HFO en 50% MDO. Er is uitgegaan van een gemiddelde grootte van 10.000 GT per schip, een brandstofgebruik van 2,8 kg/1000GT.uur en een ligduur van 48 uur.

Tabel F.12: Emissiefactoren uit EMS-protocol verbrandingsemissies door stilliggende zeeschepen in havens

Brandstof	Emissiefactor NO _x [g/kg brandstof]	Emissiefactor PM ₁₀ [g/kg brandstof]
HFO	4.1	2
MDO	3.5	0.7
Gemiddeld bij 50%/50%	3.8	1.35

In onderstaande tabel zijn de berekende brandstof hoeveelheden en emissies weergegeven.

Tabel F.13: Emissiefactoren uit EMS-protocol verbrandingsemissies door stilliggende zeeschepen in havens

Brandstofverbruik [kg/jaar]	NO _x emissie [kg NO _x /jaar]	PM ₁₀ emissie [kg PM ₁₀ /jaar]
154216	586	208